

TÜRKÇE EĞİTİMİNDE DİL ÜRETİMİNE DAYALI SÖZCE ÜRETİMİ BECERİSİ EĞİTİMİ

Dr. Rifat Oymak
Kocaeli Üniversitesi
roymak@kocaeli.edu.tr

Özet

Ruhdilsel bir olgu olan dil üretimi ya da sözce üretimi zihinsel etkinliklerle başlayan, süren ve tamamlanan bir süreçtir. Bu nedenle, üretilmişin incelenmesi, çözümlenmesi kadar, üretimin kendisi ve sürecinin bilinmesi de bir zorunluluktur.

Dil üretici bir süreçtir. Birey dili toplumsallığı içinde, biyofizyolojik, ruhsal süreçleri işleterek üretmektedir. Dil üretimi, yüksek düzeyde yanlış yapmamaya özen gösterilerek başarılmaya çalışılan karmaşık etkinlikler bütünüdür.

Bu çalışma bu temel gerçeklikler üzerinden, ruhdilbilimci Prof.Dr. Merill F. Garrett tarafından geliştirilen, modelin, Türkçe sözce üretiminde bir yöntem olarak kullanıldığında eksiksiz bilgi taşıyan sözce üretimine katkı yapıp yapmayacağı sorunu üzerine odaklanmıştır.

Çalışmada, gerçek deneme deseni olarak adlandırılan ontest-sontest kontrol gruplu deneysel desen (OKSD) kullanılmıştır. Çalışma sonucunda, modelden geliştirilen yöntemin sözce üretim erişimi düzeyini yükselttiği ve bu bağlamda cinsiyetler arası fark yaratmadığı; sözce üretiminde içerik sözcüklerinin ve işlev sözcüklerinin kullanımında içerik sözcükleri lehine bir artış olduğu bulgularına ulaşılmıştır.

Anahtar sözcükler: sözce üretimi, sözce, tümce, içerik sözcükleri, işlev sözcükleri

IN TURKISH EDUCATION, EDUCATION OF UTTERANCE PRODUCTION SKILLS BASED ON LANGUAGE PRODUCTION

Abstract

Language or statement production which is a psychological fact is a process that starts with mental activities, continues and is completed. This is why, besides researching and analyzing the produced, production and process must be known.

Language is a productive process. Language production is a complement of complicated activities during which individuals try not to make significant mistakes.

This study focuses on the use of model developed by psycholinguist Merill F. Garrett based on basic realities in Turkey and the effect of this use on statement production.

In the study, pre-test last-test control group experimental design which is named real trial design is used. At the end of the study, it has been found out that the method based on the model increased production level and there were no difference in terms of sex; in the use of content words and function words in statement production, there was an increase in favor of content words.

Keywords: utterance, sentence, utterance production, content words, function words